

Những Lời Khai Thị Trí Huệ Trong Kinh Kim Cang

Chủ Đề 413: Ngay Khi Hiện Dụng Mà Không Bị Nó Trói Buộc, Đó Gọi Là Không Chấp Trước

Chủ giảng: Pháp sư Tịnh Không

Thời gian: Tháng 05 năm 1995

Địa điểm: Cư Sĩ Lâm Phật Giáo Singapore

Trích lục từ: Báo cáo nghiên cứu Kim Cang Bát Nhã (Tập 035)

Chuyển ngữ: Tịch Minh

【Ngay khi hiện dụng mà không bị nó trói buộc, đó gọi là không chấp trước.】

Ý nghĩa của việc không chấp trước nằm ở đây, ý nghĩa này lại càng sâu sắc hơn. Trong lúc tôi đang sử dụng nó, không bị nó trói buộc; không bị nó trói buộc chính là: trong lúc tôi đang dùng nó mà không bị nó làm cho mê muội, đây gọi là không chấp trước. Không phải là tôi không dùng, mà ngày ngày đều đang dùng, thời thời khắc khắc đều đang dùng.

Danh tự tướng tôi cũng dùng nó, cảnh giới tướng tôi cũng dùng nó; thân thể chúng ta là cảnh giới tướng, tôi cũng dùng nó. Hoàn cảnh sống của chúng ta hiện nay, hoàn cảnh nhân sự, hoàn cảnh vật chất, cuộc sống của chúng ta không thể tách rời nó, thời thời khắc khắc đều phải dùng đến nó. Dùng nó mà không chấp trước vào nó, chính là dùng nó mà không mê đắm nó, không bị nó làm cho mê hoặc.

Làm sao để không mê? Phải hiểu rõ “*đương thể tức không, liễu bất khả đắc*” (ngay nơi thể của nó vốn là không, hoàn toàn chẳng thể được). Dùng như vậy, bạn thử xem dùng được tự tại biết bao, dùng được vui vẻ biết bao; đây chính là điều mà trong kinh gọi là chư Phật Bồ Tát thị hiện ở thế gian “du hí thần thông”. Bởi vì các Ngài không chấp trước, cho nên mới là du hí; du hí là vui vẻ, là thần thông.

Phàm phu chúng ta lại coi là thật, coi là thật thì sẽ khổ. Điều này cũng giống như chúng ta đang diễn kịch trên sân khấu vậy, diễn kịch thì đều biết là giả, là không. Tuy đang biểu diễn, biểu diễn rất vui vẻ, nhưng trong tâm tuyệt nhiên không thực sự khởi phiền não, vì là giả mà!

Phải biết rằng, chư Phật Bồ Tát thị hiện độ hóa chúng sanh trong chín pháp giới, thầy đều là đang diễn kịch. Các Ngài tự biết mình đang diễn kịch, là giả, không phải thật, cho nên các Ngài không có một chút phiền não nào. Tất cả chúng sanh chúng ta ở trong lục đạo cũng là đang diễn kịch, nhưng không biết đó là giả, lại đem việc diễn kịch coi thành thật. Bạn nói xem như vậy có tệ hại hay không? Như vậy là sai rồi, vì không biết được đó là giả.

Khi nào biết được đây là giả, thì bạn đã trở thành Phật Bồ Tát rồi, bạn liền chuyển phàm thành thánh, bạn liền chuyển lục đạo thành nhất chân pháp giới; hễ giác ngộ là chuyển, hễ mê muội là đọa lạc. Cho nên “ly” (lìa) và “bất trước” (không chấp trước), ý nghĩa không giống nhau (*).

Chú thích:

(*): Hình ảnh “**diễn kịch**” mà Lão Hòa thượng đưa ra chính là minh họa tuyệt vời nhất cho sự khác biệt này:

- Nếu là “**Ly**”: Bạn chán ghét sân khấu, không thèm lên diễn nữa, bỏ đi luôn.
- Nhưng nếu là “**Bất trước**”: Bạn vẫn lên sân khấu hóa thân vào vở kịch (như Phật Bồ Tát thị hiện độ sanh), diễn rất nhiệt tình, rất vui vẻ. Tuy nhiên, trong thâm tâm bạn biết rõ kịch là giả, nên dù vai diễn có thăng trầm thế nào, bạn cũng không sinh phiền não, không bị cảnh giới chuyển.

Do đó, Lão Hòa thượng mới chốt lại ở câu cuối: “Cho nên ‘ly’ và ‘bất trước’, ý nghĩa không giống nhau”. Đạo lý của Kinh Kim Cang là dạy người học Phật sống giữa trần lao mà không dính bụi trần (bất trước), chứ không dạy người ta trốn tránh thế gian (ly).